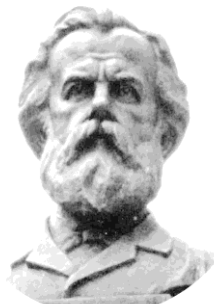

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

СЕРІЯ 15

“НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
/ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ/”

**XI Міжнародна науково-практична конференція
«Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, здоров'я і професійної
підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту»**

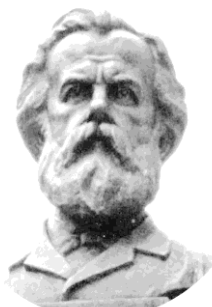
ВИПУСК 3 К (123) 20

Київ

Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова
2020

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

National Pedagogical Dragomanov University

SCIENTIFIC JOURNAL

SERIES 15

"SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL PROBLEMS OF PHYSICAL CULTURE
/ PHYSICAL CULTURE AND SPORTS / "

XI International Scientific and Practical Conference
**«Current problems and prospects of development of physical education, health and professional
training of future specialists in physical education and sports»**

Issue 3 K (123) 20

Kiev

Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University
2020

DEPARTMENT.....	
94.	<i>Sembrat C., Movchan V.</i> REALIZATION OF THE PROBLEMS OF PHYSICAL EDUCATION OF STUDENTS BY MEANS OF SPORTS GAMES IN CONDITIONS OF SECTIONAL OCCUPATIONS..... 381
95.	<i>Serhiienko V., Korzh S.</i> SPORT AND POLITICS ARE THE MODERN ASPECTS OF INTERCONNECTIVITY..... 384
96.	<i>Serhata N., Kyi O.</i> IMPROVING THE ATHLETES' FUNCTIONAL CAPABILITIES WITH THE HELP OF A BALANCED DIET..... 388
97.	<i>Sychov S. A., Syrotynska O. K.</i> INTRODUCTION PERSONALLY ORIENTED PHYSICAL EDUCATION OF STUDENT YOUTH INTO THE EDUCATIONAL PROCESS..... 391
98.	<i>Skripka I. N., Chkhaylo N. B.</i> PECULIARITIES OF JUDO CONTROL IN SPECIALIZED BOARDING SCHOOLS FOR HEARING IMPAIRED CHILDREN..... 394
99.	<i>Skrypchenko I.</i> INNOVATIONS IN THE PRACTICAL COMPONENT OF PREPARING FUTURE SPECIALISTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES IN CHILDREN'S-YOUTH TOURISM: PRACTICAL EXPERIENCE..... 399
100.	<i>Sobko S. G., Sobko N. G.</i> DEVELOPMENT OF COORDINATION MOTOR ABILITIES OF YOUNG FOOTBALL PLAYERS AT THE STAGE OF BASIC TRAINING..... 405
101.	<i>Solomakha A.</i> PROFESSIONAL RELIABILITY AND WAYS OF SPECIALIST PHYSICAL TRAINING..... 409
102.	<i>Soroka V., Soroka E.</i> SPECIAL TECHNICAL PREPARATION OF 8-10 YEARS GYMNASTICS AT THE PRE-BASIC PREPARATION STAGE..... 412
103.	<i>Soroka V., Soroka E.</i> DETERMINATION OF THE LOAD VALUE OF EXERCISE AND MOTOR GYMNASTOCK WITH DIFFERENT LANDING OPTIONS..... 419
104.	<i>Stankevych L., Zemtsova I.</i> CORRECTION OF THE ANTIOXIDANT SYSTEM OF ENDURANCE ATHLETES..... 422
105.	<i>Stasenko O., Sundukova I.</i> METHODOICAL PECULIARITIES OF TEACHING GYMNASTIC EXERCISES TO SECONDARY SCHOOL STUDENTS..... 428
106.	<i>Stelmakhivska V. P., Tsymbal V. I.</i> COMPLEX PHYSICAL THERAPY OF PREGNANT WOMEN IN THE SECOND TRIMESTER UNDER SANATORIUM CONDITIONS..... 432
107.	<i>Sushchenko L. P., Vinnik T. M.</i> MODERN APPROACHES TO PHYSICAL THERAPY OF CHILDREN OF SECONDARY SCHOOL AGE WITH IMPAIRED FUNCTIONAL CONDITION OF THE SPINE..... 435
108.	<i>Terokhina O.</i> INFLUENCE OF RESPIRATORY EXERCISES ON THE FUNCTIONAL STATE OF STUDENTS OF THE SPECIAL MEDICAL GROUP WITH RESPIRATORY DISEASES..... 438
109.	<i>Fabryka Y. M.</i> CHEERLEADING IN THE SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION OF STUDENTS..... 441
110.	<i>Khimich I.</i> FORMATION OF STUDENTS INTERNALLY MOTIVATION USING PHYSICAL EDUCATION AT DEALING WITH STRESS..... 444
111.	<i>Khoroshukha M., Khochlov A.</i> GENDER PECULIARITIES OF CHANGES IN MEMORY FUNCTIONS IN YOUNG ATHLETES DEPENDING ON A DIRECTIONALITY OF THEIR TRAINING PROCESS..... 450
112.	<i>Khotienko S.</i> RECOVERY AND REHABILITATION OF CHILDREN BY SWIMMING AND AQUATIC METHODS..... 455
113.	<i>Khrystova T.</i> COMPREHENSIVE PHYSICAL THERAPY OF MATURE WOMEN WITH OSTEOARTHRISIS OF THE KNEE JOINTS..... 459
114.	<i>Chernii V., Nievorova O.</i> OPTIMIZATION OF PHYSICAL ACTIVITY OF ELEMENTARY SCHOOL PUPILS..... 462
115.	<i>Chernovskyi S.</i> THE ANALYSIS OF DESIGN STUDENTS HEALTH DEPENDENCE ON BIOLOGICAL FACTORS AND MODE OF LIFE..... 466
116.	<i>Chuprun N.</i> MODERNIZATION OF PHYSICAL EDUCATION OF STUDENTS BY MEANS OF CHOREOGRAPHY..... 470
117.	<i>Shapovalova V., Latenko S.</i> "SPORTS AS A METHOD OF PHYSICAL REHABILITATION OF PATIENTS AFTER ORGAN'S TRANSPLANTATION"..... 474
118.	<i>Shamruk I. G., Kachur E. Yu.</i> CURRENT APPROACHES TO PHYSICAL THERAPY OF YOUNG WOMEN WITH VERTEBROGENIC DORSALGIA AT THE OUTPATIENT STAGE..... 477
119.	<i>Shevchenko O., Melnik A.</i> INCREASING MOTIVATION-VALUE ATTITUDE OF YOUNGER PUPILS WITH THE MEANS OF PHYSICAL CULTURE..... 481
120.	<i>Shynkarova O., Otravenko O.</i> LEISURE AND RECREATIONAL ACTIVITIES AS A COMPONENT OF STUDENT YOUTH'S HEALTHY LIFESTYLE..... 484
121.	<i>Shulga N.</i> OPTIMIZATION OF MOTOR ACTIVITY OF SENIOR PUPILS IN THE PROCESS OF TRAINING JOGGING..... 489
122.	<i>Yuriev S., Prontenko K.</i> FEATURES OF THE TRAINING METHODOLOGY FOR OVERCOMING THE OBSTACLE COURSE OF CADETS SPECIALIZING IN MILITARY PENTATHLON..... 494
123.	<i>Yavorsky P. V., Pekarska A. R.</i> COMPLEX PHYSICAL THERAPY OF WOMEN 20-30 YEARS OLD WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE BRONCHITIS AT THE POLYCLINIC STAGE..... 498
124.	<i>Yakovlev A., Kuznietsova O.</i> FORMATION OF STUDENTS' HEALTH CULTURE AND HEALTHY WAY OF LIFE IN THE REPUBLIC OF BELARUS (EXPERIENCE ANALYSIS)..... 501
125.	<i>Denysova L., Shynkaruk O.</i> ANALYSIS OF FOREIGN EXPERIENCE OF PROFESSIONAL TRAINING OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS MASTERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF CHINA. 508
126.	<i>Bashavets N. A.</i> THE PROBLEM OF COMPETENCE FORMATION OF FUTURE SPECIALISTS OF PHYSICAL CULTURE, SPORTS AND REHABILITATION DURING PEDAGOGICAL PRACTICE IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS..... 512

5. Суцzenко Л. П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Л. П. Суцzenко. – К., 2003. – 45 с.

6. Wuhan Sports University - режим доступу: <http://www.whsu.edu.cn>

References

1. Voinar Yu. Rozvytok ta suchasni tendentsii systemy pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoi kultury v umovakh Yevrointehratsii: [monohrafiia] / Yu.Voinar, D.Navaretskyi, I.D.Hlazyrin. – Cherkasy : Vidlunnia - Plius, 2005. –184 s

2. Dereka, T. H., Tumanova V. M. Cuchasnyi zarubizhnyi dosvid profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia dlia Ukrainy / Naukovyi chasopys Natsionalnoho ped. Univers. im. M.P. Drahomanova. Serii 15: Nauk.-ped. problemy fiz. kultury (fizychna kultura i sport). – Kyiv, (10), s. 32-35.

3. Natsionalna dopovid pro stan i perspektyvy rozvytku osvity v Ukraini / Nats. akad. ped. nauk Ukrainy ; [redkol.: V. H. Kremen (holova), V. I. Luhovyi (zast. holovy), A. M. Hurzhii (zast. holovy), O. Ya. Savchenko(zast. holovy)] ; za zah. red. V. H. Kremenia. — Kyiv : Pedahohichna dumka, 2016. — 448 s.

4. Novykova L. A., Ushakova L. K. Osobennosti sredneho y vyssheho obrazovaniya v Kytae. Ystorycheskaia y sotsyalno-obrazovatelnaia mysl. 2017. Tom. 9. № 5. Chast 1. s.224-230.

5. Sushchenko L. P. Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu u vyshchikh navchalnykh zakladakh: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia dok. ped. nauk : spets. 13.00.04 «Teoriia ta metodyka profesiinoi osvity» / L. P. Sushchenko. – K., 2003. – 45 s.

6. Wuhan Sports University - rezhym dostupu: <http://www.whsu.edu.cn>

УДК: 378:796.071.4+613.9 - 049.34

**Башавець Н.А.,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін
Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації
ПНПУ ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса)**

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

У статті розглядається проблема формування інтегральної, базових та фахових компетентностей у майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації та пошуки її вирішення. Актуальність дослідження, виявлені недоліки, суперечності, соціально-педагогічне значення та недостатній рівень теоретичної та практичної підготовленості майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації під час педагогічної практики дали змогу виявити проблему і зумовили вибір теми дослідження. В період проходження навчальної практики здійснюється виховання професійних якостей майбутнього учителя фізичної культури, виробка навичок і умінь, необхідних для проведення навчально-виховної роботи зі школярами у закладах загальної середньої освіти.

З'ясовано, що навчальна практика спрямована на вдосконалення дослідницьких та творчих якостей студентів, а також їх ознайомлення з практичними питаннями організації наукових досліджень в галузі фізичного виховання. Визначено, що під час навчальної практики перевіряється рівень наукової підготовки студентів, їх знань, умінь і навичок щодо проведення занять з фізичної культури, щодо вдосконалення педагогічного процесу; а також оволодіння основними методами і засобами педагогічних досліджень, опрацювання отриманої статистичної інформації тощо.

Ключові слова: інтегральна компетентність, базова компетентність, фахова компетентність, фахівці фізичної культури, професійна діяльність, підготовленість.

Н.А. Башавець Проблема формирования профессиональной компетентности у будущих специалистов физической культуры, спорта и реабилитации во время педагогической практики в учреждениях общего среднего образования

В статье рассматривается проблема формирования интегральной, базовых и профессиональных компетенций у будущих специалистов физической культуры, спорта и реабилитации и поиски ее решения. Выявлены недостатки, противоречия, социально-педагогическое значение и недостаточный уровень теоретической и практической подготовленности будущих специалистов физической культуры, спорта и реабилитации во время педагогической практики, которые позволили выявить проблему и обусловили выбор темы исследования. В период прохождения учебной практики осуществляется воспитание профессиональных качеств будущего учителя физической культуры, выработка навыков и умений, необходимых для проведения учебно-воспитательной работы со школьниками в учреждениях общего среднего образования.

Установлено, что учебная практика направлена на совершенствование исследовательских и творческих качеств студентов, а также их ознакомления с практическими вопросами организации научных исследований в области физического воспитания. Определено, что во время учебной практики проверяется уровень научной подготовки студентов, их знаний, умений и навыков проведения занятий по физической культуре, по совершенствованию педагогического процесса; а также овладение основными методами и средствами педагогических исследований, обработки полученной статистической информации и тому подобное.

Ключевые слова: интегральная компетентность, базовая компетентность, профессиональная компетентность, специалисты физической культуры, профессиональная деятельность, подготовленность.

Bashavets N. A. The problem of competence formation of future specialists of physical culture, sports and rehabilitation during pedagogical practice in general secondary education institutions.

The article is describing the problem of formation of integral, basic and professional competences of the future specialists of physical culture, sports and rehabilitation and searches for its solution.

The relevance of the research, identified shortcomings, contradictions, socio-pedagogical significance and insufficient level of theoretical and practical readiness of future specialists of physical culture, sports and rehabilitation during the practice made it possible to identify the problem and determine the topic of the research.

During the period of training, the professional qualities of the future teacher of physical culture, the development of skills and abilities necessary for carrying out educational work with students are carried out.

The teaching practice is aimed at improving the students' research and creative qualities, as well as their familiarization with the practical issues of organizing scientific research in the field of physical education.

During the educational practice the level of scientific preparation of students, their knowledge, abilities and skills in conducting classes on physical culture, on improvement of pedagogical process, and also assessment of knowledge in work are checked; mastering the basic methods and means of pedagogical research, processing of the received statistical information.

The most important professional competencies are: the ability to use systematic theoretical and practical knowledge of scientific facts, concepts, theories, principles and methods of physical education in solving professional problems; the ability to form subject competencies in students of physical culture; the ability to carry out interdisciplinary connections in the study of physical culture in secondary schools; the ability to exercise objective control and assessment of the level of educational achievements of students in physical culture; the ability of remote, Autonomous, extra-curricular work in physical culture; the ability to ensure students' health preservation in educational process and extracurricular activities; the ability to form and maintain the proper level of motivation of students to learning; the ability to use the terminology of the specialty and communicative linguistic means.

Key words: integral competence, basic competence, professional competence, future specialists of physical culture, sports and rehabilitation, professional activity, preparedness.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Теоретичні та практичні питання підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації задекларовано на законодавчому рівні. Зокрема, до складу нормативно-правової бази, що визначає процесуальні виміри професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації належать Закони України «Про вищу освіту» (2014 р.), Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. (2012 р.), Концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» на 2012-2020 роки (2011 р.), які декларують правові основи організації професійної підготовки нової генерації фахівців ЗВО, які зможуть забезпечити на основі засобів фізичного виховання високий рівень сформованості професійної компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації постійно перебуває у центрі уваги науковців Л. Суценок, Т. Круцевич, О. Дубогай тощо, які наголошують на тому, що чинна система підготовки зазначених фахівців більшою мірою спрямована на розвиток спортивної майстерності, а не на формування педагогічної компетентності відповідного соціального запиту нової української школи.

Метою роботи – є аналіз проблеми формування професійної компетентності у майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації під час виробничої (педагогічної) практики у закладах загальної середньої освіти та пошуки її вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до “Положення про педагогічну практику студентів ЗВО України”, навчального плану і графіка навчального процесу в Навчально-науковому інституті фізичної культури, спорту та реабілітації НПУ ім. К.Д.Ушинського передбачається навчальна педагогічна практика, яка має забезпечити послідовне системне формування професійно значущих умінь і навичок майбутніх фахівців фізичної культури, готувати їх до самостійної роботи в ЗЗСО на 3 курсі – у початковій школі 1-4 класах, на 4 курсі – у 5-9 класах. Навчальна практика є одним із важливих напрямків підготовки відповідних фахівців. В період проходження навчальної практики здійснюється виховання професійних якостей майбутнього учителя фізичної культури, виробка навичок і умінь, необхідних для проведення навчально-виховної роботи зі школярами. Навчальна практика спрямована на вдосконалення дослідницьких та творчих якостей студентів, а також їх ознайомлення з практичними питаннями організації наукових досліджень в галузі фізичного виховання. Під час навчальної практики перевіряється рівень наукової підготовки студентів, їх знань, умінь і навичок щодо проведення занять з фізичної культури. Навчальна практика: виробнича в ЗЗСО організовується на базах загальноосвітніх установ, з якими складено угоди на проведення практики. Навчальна практика проводиться в 7 семестрі і триває п'ять тижнів на 4 році навчання. Її метою є забезпечити якісну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури теоретичними і методичними знаннями щодо основних професійних функцій педагога в навчально-виховному процесі; сформувати необхідні практичні вміння. Основними завданнями практики є: поглибити та закріпити теоретичні знання, отримані студентами при вивченні навчальних дисциплін для роботи в ЗЗСО; оволодіти змістом та програмою з навчальних предметів у середніх класах школи; навчитись застосовувати набуті знання на практиці у навчально-виховній роботі з учнями середньої школи; навчитись планувати навчально-виховну роботу в загальноосвітній школі; навчитись планувати та проводити різні варіанти уроків з фізичної культури; формувати вміння щодо аналізу уроків; формувати соціальні функції вчителя фізичної культури;

формуванню практичних вмінь дослідницької роботи в галузі фізичного виховання; виховати творчий підхід до педагогічної діяльності, прагнення до професійного самовдосконалення. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати: про соціально-педагогічне значення фізичної культури дітей шкільного віку; про типові особливості розвитку організму у період навчання у середньому шкільному віці; про мету, завдання і спрямованість фізичного виховання дітей середнього шкільного віку НУШ; про форми занять фізичним вихованням дітей середнього шкільного віку; про вимоги до сучасного уроку фізичної культури; про зміст та особливості викладання предмета «Фізична культура» у середній школі; про основи методики фізичного виховання з урахуванням особливостей розвитку організму у віці 10-14 років; про щільність уроку, її види і способи регулювання; про контроль на уроках фізичної культури; про особливості використання основних загальнодидактичних принципів у фізичному тренуванні школярів середньої школи; про нормування навантажень на заняттях з фізичної культури; про основи безпеки школярів середньої школи під час занять фізичною культурою і спортом. Студенти мають уміти: складати програми спортивно-масових і фізкультурно-оздоровчих занять зі школярами середньої школи; складати плани-конспекти занять з фізичної культури для дітей середньої школи; проводити уроки з фізичної культури у середній школі; складати тематичний план уроків на основі планів учителя; планувати окремі заняття спільно з методистом (вчителем) або спираючись на їх консультації; проводити предметний і комплексний аналіз відвіданих занять за схемою, проводити методичний аналіз навчального матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів (його засвоєння дітьми); виготовлювати роздатковий дидактичний матеріал, робити презентації та анонси наступних занять та фізкультурно-оздоровчих заходів (*конструктивні уміння*); виконувати функції вчителя з фізичної культури; використовувати творчий підхід до педагогічної діяльності, прагнути до професійного самовдосконалення, вираховувати і регулювати щільність уроку з фізичної культури у середній школі; проводити спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи з фізичного виховання в позаурочний час; формувати здоров'язбережувальне середовище навчального закладу; (*організаторські уміння*); вивчати науково-методичну літературу з метою удосконалення своєї роботи; виступати на методичних семінарах; проводити спостереження з метою вивчення та узагальнення досвіду вчителів; проводити дослідження, необхідні для написання курсової роботи (*дослідницькі уміння*) [1]. У процесі проходження педагогічної практики студенти здійснюють таку діяльність: беруть участь у настановних зборах і в організаційних заняттях в університеті та ЗЗСО, знайомляться з класом, вивчають навчальний план, журнал, розклад занять та інші документи; визначають тематику і форми проведення виховних заходів; беруть участь у методичних та педагогічних семінарах і виступають на них з доповідями; обирають тему наукового дослідження; складають індивідуальний план роботи та подають його на підпис керівникам педпрактики; відвідують заняття вчителів, позакласні заходи, що проводяться іншими студентами-практикантами, беруть участь в їх аналізі; складають тематичний план серії занять.

В кожній клас або групу направляється 2-3 студенти. Кожен студент щоденно працює в школі не менш 6 годин та готує документацію з навчальної практики щоб надати її методистам та керівнику практикою.

Згідно концепції освітньої діяльності першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка у студентів мають формуватися певні компетентності

З них ми обрали перелік компетентностей, формування яких є важливим саме під час практики, а саме: інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів педагогіки та фізичної культури і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи; загальні компетентності: ЗК 1. Усвідомлення необхідності та здатність навчатися протягом усього життя, здобуваючи нові знання в різних галузях, у першу чергу, у галузі своєї фахової діяльності. ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення й всебічного аналізу інформації з різних джерел, необхідної для розв'язання професійних задач, використання для цього сучасних інформаційно-комунікативних технологій. ЗК 3 Здатність доцільно використовувати отримані знання у фаховій діяльності. ЗК 4 Здатність генерувати нові ідеї, вирішувати проблеми професійної діяльності на основі абстрактного мислення, аналізу, синтезу та прогнозу. ЗК 5 Здатність грамотно будувати комунікацію з учнями, їх батьками, колегами, підлеглими та керівництвом, виходячи з мети і ситуації спілкування, діяти етично та соціально відповідно. ЗК 7 Здатність відповідально приймати рішення, з урахуванням загально людських цінностей і правових норм, передбачати можливі наслідки своїх рішень. ЗК 9 Здатність забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів як під час освітнього процесу, так і під час позаурочних заходів. ЗК 10 Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей і традицій України. ЗК 11 Здатність розуміти значення культури як форми людського існування. ЗК 12 Здатність до ефективної комунікації. ЗК 13 Здатність вільно спілкуватися державною мовою, і усно, і письмово. ЗК 15 Здатність працювати з документацією професійного характеру, здатність опанувати нові форми та нові вимоги до ведення відповідної документації; фахові компетентності: ФК 1 Здатність використовувати систематизовані теоретичні та практичні знання наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів фізичного виховання при вирішенні професійних завдань. ФК3 Здатність формувати предметні компетентності в учнів з фізичної культури. ФК 4 Здатність здійснювати міждисциплінарні зв'язки під час вивчення фізичної культури в загальноосвітній школі. ФК 6 Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівень навчальних досягнень учнів з фізичної культури. ФК 7 Здатність до організації дистанційної, самостійної, позакласної та позашкільної роботи з фізичної культури. ФК 8 Здатність забезпечити здоров'язбереження учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності. ФК 9 Здатність формувати і підтримувати належний рівень мотивації учнів до навчання. ФК 11. Здатність володіти термінологією за фахом та комунікативно-мовленнєвими засобами.

У 2019/20 навчальному році на початку практики та після 5 тижнів її проходження ми визначали рівні сформованості інтегральної, базових та фахових компетентностей у КГ та ЕГ майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації (4 курс), а саме початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В) див. табл. 1.

Таблиця 1

Рівні сформованості інтегральної, базових та фахових компетентностей майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації КГ та ЕГ (у %)

Рівні сформованості інтегральної, базових та фахових компетентностей	До початку експерименту		Наприкінці експерименту	
	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ
високий	4%	3%	7%	23%
достатній	12%	18%	21%	34%
середній	49%	41%	43%	36%
початковий	35%	38%	29%	7%

Як видно з таблиці до початку експерименту у студентів КГ та ЕГ у своїй більшості визначені середній та початковий рівні сформованості інтегральної, базових та фахових компетентностей. Наприкінці експерименту у КГ відбулися незначні зміни, але у більшості студентів було зафіксовано середній та початковий рівні (43% та 29%), на відміну від них у ЕГ окреслено значні зрушення, оскільки більшість студентів на високому, достатньому та середньому рівнях (23%, 34% та 36% відповідно).

На наш погляд, зазначене пов'язане з тим, що у КГ практика відбувалася за традиційними канонами, а у ЕГ було створене креативне, інтерактивне освітнє середовище, яке цілеспрямовано впливало на формування відповідних компетентностей під час настановчої конференції та безпосередньо на практиці. Керівники з фаху та методисти були безпосередніми наставниками, тьюторами, новаторами, фасилітаторами, модераторами, які супроводжували студентів ЕГ під час ознайомлення зі структурою і змістом організації навчально-виховного процесу НУШ, з комплексною програмою з фізичної культури для учнів ЗЗСО, з планами виховної роботи, вимогами до журналу класного керівника, відвідування та проведення аналізу уроків фізичної культури учителя у 5- 9 класах, допомагали у проведенні 5 залікових уроків фізичної культури та аналізі уроків фізичної культури інших практикантів та шкільного учителя, проведенні виховного (спортивно-масового чи фізкультурно-оздоровчого) заходу з учнями ЗЗСО визначеного класу, складанні психологічної характеристики учня та психологічних рекомендацій до класу, оформлення щоденника практики, розробки планів-конспектів 5 залікових уроків, сценарію виховного спортивно-масового чи фізкультурно-оздоровчого заходу та створення презентації та відео-уроків до захисту здобувачем освіти результатів практики.

Висновки. Таким чином, під час проходження педагогічної практики у ЗЗСО майбутніми фахівцями фізичної культури, спорту та реабілітації викладачами ЗВО та вчителями шкіл має бути створене відповідне освітнє середовище, яке буде сприяти формуванню професійно компетентного вчителя нового покоління (емоційно та психологічно готового та здатного до роботи у школі, лідера, менеджера, гарного професіонала вільного від стереотипів, фахівця який володіє презентаційними навичками, є ефективним комунікатором та фасилітатором, який здатний застосовувати інноваційні методи і прийоми, засоби та підходи у стінах НУШ.

Перспективи подальших розвідок ми вбачаємо в вивченні перспективних шляхів вдосконалення сучасної системи підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, спорту та реабілітації у закладах вищої освіти.

Література

1. Башавець Н.А. Фізичне виховання у питаннях, відповідях та методичних рекомендаціях (основи здоров'язбереження) [навчальний посібник] / Н.А. Башавець. – Одеса, Печатний дом, 2013. – 352 с.

Bashavets N.A. (2013) Fizychnе vykhovannia u pytanniakh, vidpovidiakh ta metodychnykh rekomendatsiiakh (osnovy zdorov'язberzhennia) [Physical education in questions, answers and methodical recommendations]. Odesa, Ukraine. Pechatni dom, [in Ukraine].

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ НАУКОВОГО ФАХОВОГО ВИДАННЯ «НАУКОВИЙ ЧАСОПИС НПУ імені М. П. ДРАГОМАНОВА. СЕРІЯ 15. НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ)»

Статті, подані до збірника наукових праць, повинні мати всі **необхідні елементи**, що відповідають постанові Президії ВАК України від 15.01.2003 року № 7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України»: постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій; формування мети статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження; висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку; список використаних джерел.

використаних джерел.

Вимоги до оформлення статей. Текст статті обсягом 10 і більше сторінок друкується в редакторі Microsoft Word for Windows; формат тексту – *doc або *rtf, шрифт тексту – Times New Roman, 14 pt, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см, вирівнювання по ширині. Параметри сторінки: ліве поле – 30 мм, праве – 20 мм, верхнє, нижнє – 20 мм. До статті можна включати графічні матеріали – рисунки, таблиці, фото, формули тощо. Графічні матеріали контрастні, малюнки згруповані, розташовуються у тексті статті та виконані в одному з графічних редакторів (jpg, gif), шрифт у таблицях і на рисунках - не менше 11 pt. Нумерація джерел наскрізна за алфавітом. Посилання на використані джерела подаються у квадратних дужках. Список використаних джерел має складатися із двох блоків (джерела мовою оригіналу та References за правилами української транслітерації). Перший блок має бути оформлений відповідно до вимог ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (Автоматичний оформлювач бібліографічного опису: <http://vak.in.ua/>). References наводиться з метою активного включення публікацій в обіг наукової інформації та їх коректного індексування наукометричними системами. Транслітерований список повинен бути оформлений згідно стандарту APA (American Psychological Association) (<http://nbuv.gov.ua/node/929>). Оформити цитування відповідно до стандарту APA можна на сайті онлайнного автоматичного формування посилань: <http://www.bibme.org/apa/book-citation/manual>. Важливо(!) в елементах опису слід використовувати лише прямі лапки ("") та заборонено заміняти латинські літери кирилицею. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються в списку, наведеному на латиниці.

Оформлення титульної сторінки статті: УДК; прізвище та ініціали автора(ів), науковий ступінь, наукове звання, посада, повна назва закладу освіти чи наукової установи, місто мовою статті (курсивний шрифт, вирівнювання по правому краю); нижче через інтервал – назва статті великими літерами, шрифт – жирний, вирівнювання по центру; через інтервал – анотація, що містить прізвище та ініціали автора(ів) (для англ. варіанта – прізвище та ім'я повністю), назву статті, текст (виклад основних положень і висновків статті, одержані результати), ключові слова (до семи) та подається трьома мовами (українська, російська, англійська). Обсяг анотації - 100-150 слів українською та російською мовами і 250-300 слів англійською мовою.

Електронну версію матеріалів (статті + авторська довідка + рецензія (за необхідності) направляти на e-mail: **4asopis_seria15@ukr.net**.

Статті, подані з порушеннями перелічених вимог, редакційна колегія не розглядає.

Окремими файлами подаються: довідка про автора та рецензія на статтю (за необхідності). Автори без наукового ступеня обов'язково надсилають рецензію наукового керівника/фахівця з відповідної галузі досліджень (сканований варіант завіреного документа). Довідка про автора повинна включати прізвище, ім'я по батькові автора і всі дані про нього (поштовий індекс, місто, місце роботи, посада, наукове звання, вчений ступінь, контактні телефони, електронну адресу. У довідці варто зазначити про потребу отримання друкованої версії номеру журналу вказати адресу відділення Нової пошти отримувача. Співавтори або бажаючі можуть замовити додаткову кількість збірників вартістю 100 грн. за 1 примірник.

Матеріали рецензуються членами редакційної колегії збірника або сторонніми незалежними експертами, виходячи з принципу об'єктивності і з позицій вищих міжнародних академічних стандартів якості та редагуються. За зміст і достовірність наведених даних та посилань відповідальність несуть автори. Редакційна колегія може не поділяти думки авторів. Редакційна колегія залишає за собою право відхиляти неякісні матеріали без пояснення причин. При передруці матеріалів посилання на видання обов'язкове.

Після рецензування матеріали статей проходять перевірку на плагіат. Повідомлення про прийняття її до друку (чи відхилення) надсилається автору на електронну адресу після проходження плагіат-перевірки. **Тільки за позитивного висновку щодо друку статті автор має оплатити видання і обов'язково надіслати копію квитанції про сплату на електронну адресу редакції або sms-повідомлення на +380969841030, вказавши своє прізвище і перераховану суму коштів.**

Оплата за друк статті проводиться з розрахунку 55 грн за кожен сторінку публікації поповненням рахунку на картку в Приват Банку 4149 4993 4077 3876 (на ім'я Малечко Олег Іванович).

За довідками звертатися за номером +380969841030 (Тетяна Анатоліївна).

Статті приймаються щомісяця до 10 числа, процедури рецензування та перевірки тексту на унікальність тривають до 20 числа, після чого здійснюється оплата прийнятих до друку матеріалів. Електронна версія збірника надсилається авторам наприкінці місяця, випуск та отримання друкованої версії збірника – наприкінці поточного або на початку наступного місяця.

**REQUIREMENTS TO THE SCIENTIFIC FACULTY ARTICLES
"SCIENTIFIC CHASOPIS OF NATIONAL PEDAGOGICAL DRAGOMANOV
UNIVERSITY. SERIES 15. SCIENTIFIC-PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
PHYSICAL CULTURE (PHYSICAL CULTURE AND SPORTS) »**

Articles submitted to the collection of scientific works must have **all the necessary elements** corresponding to the resolution of the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine of 15.01.2003 number 7-05 / 1 "On increasing requirements for professional editions included in the lists of the Higher Attestation Commission of Ukraine": statement of the problem and its connection with important scientific and practical tasks; analysis of recent research and publications; formation of the purpose of the article (statement of the task); presentation of the main research material; conclusions and perspectives of further exploration in this direction; references.

Requirements for registration of articles. The text of an article in volume of 10 pages or more is printed in Microsoft Word for Windows; text format - * doc or * rtf, text font - Times New Roman, 14 pt, interval - 1.5, paragraph indentation - 1.25 cm, alignment in width. Parameters of the page: the left field - 30 mm, the right - 20 mm, the upper, the bottom - 20 mm. The article can include graphic materials - drawings, tables, photos, formulas, etc. Graphic materials are contrasting, the pictures are grouped, are arranged in the text of the article and executed in one of the graphic editors (jpg, gif), the font in the tables and figures - not less than 11 pt. Numbering of sources is crossed alphabetically. References to used sources are given in square brackets, where the comma indicates the source number and citation page in the publication. For example: [8, p. 17]. The list of sources used should consist of two blocks (source in the original language and References according to the rules of Ukrainian transliteration). The first block must be designed in accordance with the requirements of DSTU GOST 7.1: 2006 (Automatic Designer of the Bibliographic Description: <http://vak.in.ua/>). References are provided for the purpose of actively incorporating publications in the circulation of scientific information and their correct indexing by scientometric systems. The broadcast list should be made according to the American Psychological Association (<http://nbuv.gov.ua/node/929>). You can submit citations according to the APA standard on the site of the online automatic link formation: <http://www.bibme.org/apa/book-citation/manual>. It is important (!) In the description elements to use only straight quotation marks (") and it is not allowed to replace the Latin letters with the Cyrillic alphabet. If the list contains references to foreign publications, they are repeated in the list in the Latin alphabet.

Decoration of the title page of the article: UDC; surname and initials of the author (s), scientific degree, scientific rank, position, full name of institution of education or scientific institution, city in the language of the article (italic font, alignment on the right edge); lower through the interval - the title of the article in capital letters, the font is bold, aligned in the center; through the interval - an abstract containing the surname and initials of the author (s) (for the English variant - full name and surname), the title of the article, the text (the statement of the main provisions and conclusions of the article, the results obtained), the keywords (up to seven) and is available in three languages (Ukrainian, Russian, English). The volume of the annotation is 100-150 words in Ukrainian and Russian and 250-300 words in English.

Electronic version of the materials (articles + author's certificate + review (if necessary) send by **e-mail: 4asopsis_seria15@ukr.net**

Articles submitted with violations of these requirements are not considered by the editorial board.

Separate files are filed with: an author's reference and an article review (if necessary). Authors without a degree must send a review of the scientific supervisor / specialist in the relevant field of research (scanned version of the certified document). The reference to the author should include the surname, name of the author of the author and all the data about him (zip code, city, place of work, position, title, academic degree, contact telephone number, e-mail address, etc.). The number of the journal should indicate the address of the New Paying Department Department. Co-authors or those wishing to order an additional number of collections worth UAH 100 per 1 copy.

The materials are reviewed by the members of the editorial board of the collection or by external independent experts, based on the principle of objectivity and from the standpoint of the highest international academic standards of quality and edited. The authors are responsible for the content and reliability of the data and links provided. The editorial board may not share the thoughts of the authors. The editorial board reserves the right to reject poor-quality materials without explaining the reasons. When reprinting materials reference to the publication is required.

After reviewing the materials of the articles are tested for plagiarism. A notice of its acceptance for printing (or rejection) is sent to the author at the email address after passing a plagiarism check. For a positive conclusion on the publication of the article, the author must pay for the publication and must send a copy of the receipt for the payment to the e-mail address of the editorial office or sms-message at +380969841030, indicating his surname and the transferred amount of funds.

Payment for the publication of the article is made at the rate of 55 UAH for each page of the publication by replenishing the account on the card in Privat Bank 4149 4993 4077 3876 (on behalf of Malechko Oleg).

For information, call +380969841030 (Tetyana Anatolievna).

The articles are accepted on a monthly basis until the 10th day, the review and verification procedures for the uniqueness of the text continue until the 20th day, after which the payment for the materials accepted for printing is paid. The electronic version of the collection is sent to the authors at the end of the month, the release and receipt of the printed version of the collection - at the end of the current or early next month.